

ת"פ 17376/11/14 - מע"מ ת"א 2,1 נגד אניל נס בע"מ, ארדוגן חיידר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 17376-11-14 מע"מ ת"א 2,1 נ' אניל נס בע"מ
ואח'

לפני
המאשימה
כבוד השופטת דנה אמיר
מע"מ ת"א 2,1

נגד
הנאשמים
1. אניל נס בע"מ
2. ארדוגן חיידר

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אסתר דויט

ב"כ הנאשם עו"ד אנג'ליקה סדיקוב

הנאשם בעצמו

[הדיון מתורגם לשפה הטורקית באמצעות מתורגמן/נית ביהמ"ש]

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתו של נאשם 2 (להלן: "הנאשם") בעובדות כתב אישום מתוקן, המייחס להם 14 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד על שם הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת"), על פי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו - 1975 (להלן: "החוק") מתוכם 3 דוחות אשר לא הוגשו כלל. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמת 1 היא חברה העוסקת בחפירת מנהרות רכבת והנאשם 2 הוא מנהלה הפעיל. הנאשמים לא הגישו את דיווחיה של נאשמת 1 לתקופות 6/14, 7/14, 9/14. את הדוחות התקופתיים לתקופות שבין 2/13 ועד 4/14 ולתקופה 8/14 על שם הנאשמת 1 הגישו הנאשמים באיחור, כמפורט בכתב האישום. המדובר באיחור לתקופות ניכרות. 9 מתוך הדוחות הוגשו עוד טרם הגשת כתב האישום. בדיון שהתקיים ביום 12.6.17, טרם הטיעונים לעונש, ולאחר שניתנו לנאשם דחיות לשם כך, הציג הנאשם בפני המאשימה את הדוחות לתקופה יוני 2014 וספטמבר 2014, על פיהם סכום המס בגין חודש יוני 2014 הוא בסך 51,104 ₪ ובגין ספטמבר 2014 51,617 ₪. באשר לדוח יולי 2014, משלא הוצגו הנתונים נותר בעינו סכום קביעת המס על סך 231,586 ₪.

טיעוני המאשימה:

ב"כ המאשימה עמדה על מספר העבירות בהן הורשעו הנאשמים ועל סכום קרן המס הנובע מהדוחות שלא הוגשו בסך 334,307 ₪ וטענה כי המדובר במי שהתנהל בצורה רציפה ושיטתית לביצוע העבירות. עוד ציינה כי הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו על ידי רשות המסים להסיר המחדלים ואף לא שיתף פעולה במסגרת ההליך הפלילי שהתנהל, עשה דין לעצמו, לא התייצב לדיונים, הוצאו בעניינו צווי הבאה וצו מעצר והתנהלותו הביאה לבזבז זמן שיפוטי יקר. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו ולכך שהגם שהנאשם נהג לגבות את המס מלקוחותיו לא העבירו לרשות המסים כנדרש על פי חוק. לטעמה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה גבוהה, מתחם העונש נע בין מאסר על תנאי ל 7 חודשי מאסר בפועל בגין כל עבירה, היא אירוע, ועל המתחם הכולל לעמוד בין 5 ל-12 חודשי מאסר. המאשימה עותרת כי יגזרו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ממושך, והתחייבות להימנע מביצוע עבירה לצד קנס.

טיעוני ב"כ הנאשמים:

2. ב"כ הנאשמים הפנתה לכך שהנאשם, יליד שנת 1972, אשר עלה ארצה מתורכיה, ייסד את הנאשמת 1 בשנת 2011. עוד הפנתה לקשיי ברזי השפה העברית ובחוקי המדינה, לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי וכן לכך שהודה וחסך זמן שיפוטי. לטענתה, הפקיד הנאשם צ'קים בידי רואה החשבון אשר טיפל בענייניו אך זה נפטר לאחר שנפל באופן פתאומי בביתו ואושפז במצב אנוש. ב"כ הנאשם פירטה כי הנאשם ניסה ליצור קשר באותה תקופה עם רואה החשבון אך ללא הועיל וכשהצליח לשוחח עמו הבטיח רואה החשבון כי הדוחות יוגשו. עוד הוסיפה כי הנאשם שילם במזומן לרואה החשבון עבור שנת 2014 אך אינו זוכר כמה שילם והאמין כי זה יפעל כשורה בעוד הנאשם עבד בערים מרוחקות וללא קליטה בבניית מנהרות. לטעמה, לנאשם לא הייתה שליטה על האירועים. עוד ציינה כי העבירות המיוחסות לנאשם הן עבירות טכניות במהותן. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם עשה כל שיכול היה על מנת להסיר את המחדלים, למרות קשיי השפה והקליטה אותם חווה אך אין בידו לעשות כן לאור עיקול שהטילה רשות המסים על כספים המגיעים לו בגין עבודות שביצע.

3. באשר לנסיבותיו האישיות, לטענת הסנגורית הנאשם תרם לקהילה ולמדינה ככל שיכול היה ועל כן אין לראות במעשיו שליחת יד לקופה הציבורית. עוד ציינה כי הנאשם עובר טלטלה בתאו המשפחתי אשר מצוי בקריסה נוכח המצב הכלכלי הקשה. לדבריה, על שולחן הנאשם סמוכים אישה ושלושה קטינים אך הוא נאלץ לעזוב את הבית ומתגורר בבתיים של מכרים וחברים. בנוסף ציינה שעל הנאשם לעזור לבנו המתגורר בתורכיה אך אינו מסוגל ליצור עמו קשר.

4. נוכח המפורט עתרה כי יושת על הנאשם עונש של מאסר מותנה וקנס מידתי לאור מצבו הכלכלי הקשה ומשאינו עובד כבר חודשים ארוכים. כן עתרה כי ישלח לממונה על עבודות השירות לבחינת התאמתו על מנת שיוכל לשקם את חייו וכדי למנוע פגיעה קשה בבני משפחתו ובו.

דבר הנאשם:

5. לטעמו של הנאשם האשמה כולה מונחת לפתח רשות המסים כשלמרות שעבד והיה זכאי לקבל כספים בגין עבודתו הוטל עיקול על ידי רשות המסים על הכספים. בגלל העיקול לטענתו עצר הלקוח את עבודתו ושכר קבלן אחר. לטענתו לו היה ניתן לו חודש נוסף לא היה מוטל העיקול "והכל היה מסתדר".

דין - קביעת מתחם העונש ההולם:

6. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. אי דיווח במועד על פי הוראות החוק, פוגע בשיטת גביית המס ואף גורם לחסר של ממש בקופת המדינה משלא משולם המס הנובע מהדוחות אשר לא הוגשו. חשוב לציין כי אי הגשת דוחות במועד פוגע גם בפיקוח רשות המסים כששיטת המס מבוססת על האמון שנותנת רשות המסים בעוסק, שיגיש דיווחיו כדין וישלם את המס הנובע מהם. בנוסף יש לתת את הדעת לערך החברתי בדמות שוויון נטל המס. התייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק תביא להיעדר המוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש. עוד אבהיר שעל אף שנהוג לכנות את העבירות מהסוג הנדון "עבירות טכניות", הרי שמידת הפגיעה בערכים המוגנים בביצוען איננה טכנית כלל ועיקר, משכך, אין להקל ראש בעבירות מסוג זה ובוודאי שלא ניתן לקבוע, כפי שעתרה הסנגורית, כי הנאשם לא גזל את הקופה הציבורית במעשיו. יש לזכור שכשבעבירות מע"מ עסקינן, הנאשם הוא צינור של הרשות בלבד לצורך העברת הכספים אליה.

7. בתי המשפט עמדו לא אחת על חשיבות הרתעת הרבים כאשר עסקינן בעבירות מס. ברע"פ 3857/13 **יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.07.2013), בו נידון עניינו של מי שלא הגיש לפקיד שומה במשך מספר שנים 13 דוחות של שתי חברות שהוא היה מנהלן הפעיל ושלו עצמו ועונשו כלל מאסר מאחורי סורג ובריא, ציין בית המשפט:

"עבירות המס, בהן הורשע המבקש, חותרות תחת ערך השוויון, הן גוזלות כספים מהקופה הציבורית ופוגעות במישרין ביכולותיה הכלכליות של המדינה ובאיתנותה הפיננסית. אין צריך לומר, כי פגיעה זו ניכרת, בעקיפין, בכיסם של כל אחת ואחד ממשלמי המיסים בישראל ... על יסוד טעמים אלו, השתרשה בפסיקה העמדה, לפיה יש להשית על עברייני המס עונשי מאסר לריצוי בפועל וקנסות משמעותיים, תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה והגמול והעדפתם על-פני נסיבותיו האישיות של העבריין".

8. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נתתי דעתי לטיעוני הסנגורית בקשר למותו של רואה החשבון, אך אינני מוצאת ליתן להן משקל ממשי. מעבר לעובדה שלא הוצגה כל ראיה המבססת את הטענות בדבר תשלום שבוצע בגין שנת 2014 לרואה החשבון, לא הוברר די צורך, מדוע הנאשם, כשהבין את מצבו של רואה החשבון, לא פעל להגשת הדוחות ותשלומם בעצמו. הטענה לפיה הנאשם שהה בערים מרוחקות וללא קליטה נטענה בעלמא ואינה מהווה הסבר מניח את הדעת להימנעות מלפעול על פי חוק, משך תקופה כה ארוכה (יש לזכור כי הנאשם אף הודה בהגשת דוחות באיחור ניכר החל מחודש פברואר 2013). גם הטענה בדבר קשיי שפה או קליטה בארץ אין בה להשפיע באופן ממשי. הנאשם בחר לעבוד כעצמאי ולהפעיל עסק, העסק פעל לדבריי הסנגורית החל משנת 2011, בנסיבות אלה לא ניתן לקבל הטענה לפיה לא ידע הנאשם או התקשה להתנהל משנראה כי משנת 2011 ועד 2013 פעל ומילא חובותיו כחוק.

9. לענין מדיניות הענישה, זו מושפעת בין היתר מהשיטתיות שבמעשים והיקפם וכן מהנזק שנגרם לאוצר המדינה כתוצאה מהעבירות אשר ביצעו הנאשמים כמו גם מהסרת המחדל מושא כתב האישום. במקרה דנן, לאחר דחיות חוזרות ונשנות הציג הנאשם דיווחיו לתקופות יוני וספטמבר 2014, מה שהביא להקטנת סכום המחדל אותו הוא חב, אשר היה מבוסס עד למועד הצגת הדוחות על קביעות מס בסך של כ-200,000 ₪ כל חודש. לצערי, הנאשם לא הציג את הדוח לחודש יולי 2014 ובגין תקופה זו נותרה קביעת המס על סך 231,586 ₪ בעינה. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מכך שבחודש יוני וספטמבר 2014 כאמור סכום המס עמד על סך של כ-50,000 ₪ כך שנראה שקביעת המס על סך של כ-200,000 ₪ איננה מדויקת ועניין זה יבוא בחשבון בשקילת סכום המחדל שלא הוסר.

10. לעניין מספר האירועים, מצאתי לקבוע כבקשת המאשימה - כל עבירה כאירוע, משלא נטען אחרת על ידי ב"כ הנאשמים ובראי הפסיקה. ראו רע"פ 1688/14 כץ נ' **מדינת ישראל** (9.03.2014). יחד עם זאת, בשים לב שהמדובר בדוחות כמעט עוקבים הרי שהמתחמים יהיו חופפים במידה ניכרת. באשר לאירועים הנוגעים לאי הגשת הדוחות כלל, מתחם עונש המאסר לכל אירוע הוא בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל. זהו המתחם אליו עתרה המאשימה והוא אף המתחם הנהוג בסוג זה של עבירות. ב"כ הנאשם לא הציעה כל מתחם אחר. באשר לאירועים הנוגעים להגשת הדוחות באיחור יעמוד מתחם עונש המאסר בין מאסר מותנה למאסר בפועל בן 5 חודשים, בשים לב לכך שהמדובר באיחורים ניכרים בדיווח. (ראו לדוגמא בקשר לענישה הנוהגת: רע"פ 4173/15 **אבו הלאל נ' מדינת ישראל** (29.06.2015) רע"פ 6901/16 **פחחות נצרת ואח' נ' מדינת ישראל** (27.9.16) ת"פ 36736-10-13 **מע"מ פתח תקווה נ' אברהם אבי פלח** (22.10.2014) ת"פ 22589-03-12 **מדינת ישראל נ' חברת פשוט יבוא ושיווק בע"מ** (17.9.2013) ת"פ 32531-03-13 **מדינת ישראל נ' בית האוכל ארגוב בע"מ ואח'** (27.1.2014)).

11. לעניין מתחם הקנס, מדובר בעבירות הנעברות לצורך הפקת תועלת כלכלית, הקנס הוא ממין העבירה ומשכך קיימת חשיבות לענישה כספית משמעותית אשר תלמד כי אין אף תועלת כלכלית לצד עבירות אלה. גובה הקנסות מושפע גם מסכום המס מושא כתב האישום וממשך אי הדיווח. בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתו הכלכלית של הנאשם. לקחתי בחשבון את טענות הסנגורית בדבר מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. בנסיבות אלה, יעמוד מתחם הקנס בין אלפי שקלים ל-18,000 ₪ ביחס לכלל האירועים, לצד התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

הנסיבות הקונקרטיים:

12. במקרה הנדון לא מתקיימות נסיבות לחריגה מהמתחמים. הנאשם אמנם הודה בביצוע העבירות ובכך חסך זמן שיפוטי ונטל אחריות מסוימת למעשיו. יחד עם זאת, יש לתת את הדעת גם להתנהלותו במהלך ניהול ההליך המשפטי דנן. חרף דחיות חסד אשר ניתנו לו על מנת שינסה להסיר את המחדלים מושא כתב האישום ולכלל הפחות על מנת שייציג את הדיווחים החסרים, לא התייצב הנאשם לחלק מהדיונים בעניינו, הוצאו כנגדו צווי הבאה, ההליכים הותלו ואף הוצא צו מעצר. התנהלות זו של הנאשם מעידה על העדר הפנמה אצל הנאשם של חומרת המעשים המיוחסים לו ואף על זלזול בהליך המשפטי שהתנהל כנגדו.

13. הנאשם הוא יליד שנת 1972, נעדר עבר פלילי, עולה חדש מתורכיה. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה לטענתו ולטענת באת כוחו (לא הוצגו כל ראיות לעונש בהקשר זה). לדבריי הסנגורית סמוכים על שולחנו של הנאשם 3 קטינים ובשל המצב הכלכלי הקשה נאלץ לעזוב את הדירה והוא מתגורר כיום בבתיים של חברים.

14. הנאשם לא פעל להסרת המחדלים חרף דחיות רבות שניתנו לשם כך - ועובדה זו תיזקף לחובתו. כידוע, להסרת המחדלים בסוג זה של עבירות משמעות רבה לעניין הענישה. ברע"פ 7851/13 **חדר עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.2015) ציין כב' השופט מלצר כי להתחשבות בהסרת המחדל שתי תכליות, האחת "**סילוקו של המחדל כרוך בהשלמת החסר מקופת המדינה והטבת הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה**" והשנייה "**עידוד הבעת חרטה וקבלת אחריות לביצוע העבירה בידי הנאשם**". נתתי דעתי לטענת הנאשם באשר למצבו הכלכלי וכן לטרונייתו כנגד רשות המסים אשר הטילה עיקול על כספים המגיעים לו כשלטענתו בשל כך הופסקה עבודתו ואף לא עלה בידיו לשלם את חובו. כידוע, העדר יכולת להסיר המחדלים איננה מהווה נסיבה לקולא ובוודאי שאינה שקולה להסרתו. יש לזכור כי על הנאשמים היה לדווח ולשלם את המס בזמן אמת, אינני מוצאת ליתן משקל לקולא לאותו עיקול נטען והשפעותיו (מה גם שהטענות בדבר הקושי שיצר העיקול הנטען לא בוססו בראיות כלל).

15. לאחר כל אלה, בשים לב לסכום המחדל שלא הוסר ומשמצאתי לתת משקל מופחת במידת מה לסכום קביעת המס אשר נותרה ביחס לחודש יולי 2014 בראי סכומי הדוחות הסמוכים לדוח זה, לצד נסיבותיו של הנאשם ותוך שנתתי אף משקל להתנהלותו של הנאשם במהלך המשפט, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 2 : מאסר לתקופה של 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, **ביהודה בוכרה, קרית שלום הכינור 2, תל אביב-יפו** הנאשם יתייצב ביום **20.02.18 ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז מרכז**. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

לנאשם 2 מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס עפ"י חוק מס ערך מוסף מסוג עוון.

לנאשם 2 קנס בסך 9,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-9 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, **כשהראשון בהם ביום 15/1/18**, ובכל 15 לחודש. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

לנאשם 2 יחתום על התחייבות בסך 15,000 ₪, להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע. לא יחתום הנאשם, ייאסר לתקופה של 30 ימים.

לנאשמת 1 שאיננה פעילה קנס על סך 100 ₪ אשר ישולם תוך 7 ימים.

זכות ערעור לבית-המשפט מחוזי תוך 45 יום.

עותק מגזר הדין ישלח לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ט"ז כסלו תשע"ח, 04 דצמבר 2017, במעמד הצדדים.